

DAP Voluntar – Dialog, Actiune si Profesionalism in promovarea de catre ONG-uri a voluntariatului in interesul copilului

Cod SMIS: 111320. Proiect cofinanțat din fonduri europene prin Programul Operațional Capacitate Administrativă
<https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/en/content/youthwiki/24-laws-and-regulations-youth-volunteering-romania>

2.4 Legi și reglementări privind voluntariatul tinerilor – România – traducere a materialului realizat de Comisia Europeana

Legislație autonomă

O lege privind voluntariatul a fost adoptată în 2014 (Legea 78/2014 reglementând activitatea de voluntariat în România). Legea înlocuiește o lege mai veche din 2001 (modificată în 2006). În România nu există nicio lege autonomă privind voluntariatul tinerilor sau alte reglementări. Legea a fost publicată în Jurnalul Oficial, însă textul legii nu este disponibil online.

Alte documente oficiale care conțin orientări privind voluntariatul tinerilor

Noul act legislativ, care a înlocuit Legea Voluntariatului nr. 195/2001 (republicată) furnizează soluții consecvente și armonizate la nivel european la problemele organizațiilor care lucrează cu voluntari, creând astfel un cadru juridic modern, adaptat corespunzător contextului național și european în domeniul voluntariatului.

Legea privind voluntariatul reglementează participarea neplătită a persoanelor fizice, pe baza deciziei lor forțate, la activitățile de voluntariat organizate în România de către persoane juridice de drept public sau privat, organizații non-profit.

În conținutul primului articol al noii legi, putem observa că voluntariatul este un factor important în crearea unei piețe europene a muncii competitivă și, de asemenea, în dezvoltarea educației și formării profesionale și în creșterea solidarității sociale, astfel încât să poată fi trasă concluzia evidentă că legislatorul român dorea să sublinieze rolul important pe care trebuie să-l aibă această activitate, precum și recunoașterea valorii sale *"ca expresie a cetățeniei active, solidarității și responsabilității sociale, precum și a valorii profesionale ca expresie a dezvoltării personale, profesionale, interculturale și lingvistice ale persoanelor care desfășoară aceste activități."*

Mai mult, întregul articol 2, care nu are nici o corespondență în vechea lege, subliniază rolul statului în sprijinul și susținerea mișcării voluntare la toate nivelurile (local, național și internațional) prin toate instituțiile sale care lucrează în domenii în care sunt necesare activități de voluntariat.

Totalul elementelor noi comparativ cu vechea lege sunt grupurile ca formă organizațională a activității de voluntariat, existența unui coordonator de voluntari (care poate fi angajat sau voluntar) și, nu în ultimul rând, obligativitatea încheierii unui contract de voluntariat.

DAP Voluntar – Dialog, Actiune si Profesionalism in promovarea de catre ONG-uri a voluntariatului in interesul copilului

Cod SMIS: 111320. Proiect cofinanțat din fonduri europene prin Programul Operațional Capacitate Administrativă

În acest sens, Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, în conținutul art. 3 lit. a), definește voluntariatul drept activitate de interes public, ne-obligatorie, neplătită, îndeplinită prin decizie voluntară, susținută și promovată de statul român, pe baza unui contract de voluntariat, conform căruia voluntarul se angajează să desfășoare activitatea, iar organizația gazdă oferă o activitate proprie aplicării și pregătirii persoanei, asigurând cheltuielile necesare. În același articol sunt definiți alți termeni cu care operează legea, adică activități de interes public, organizația gazdă, contractul de voluntariat, voluntarul, beneficiarii activității de voluntariat și coordonatorul de voluntari.

În ceea ce privește definiția voluntarului, putem spune că noua lege aduce o schimbare radicală comparativ cu situația anterioară, deoarece introduce ca cerință pentru voluntar dobândirea capacității de muncă, în conformitate cu legile în vigoare. Conform Codului muncii în România, o persoană devine capabilă să lucreze la vârsta de 16 ani, fiind capabilă să înceapă să lucreze de la vârsta de 15 ani, dar numai cu consimțământul părinților sau reprezentantului legal.

Cele două noi principii introduse prin Legea nr. 78/2014, adică principiul potrivit căruia *activitatea de voluntariat nu înlocuiește munca remunerată* și *caracterul de interes public al activității de voluntariat* are scopul de a contribui la clarificarea tipurilor de acțiuni voluntare sau nu, în special atunci când beneficiul public este indirect sau extrem dificil de identificat.

Noua lege introduce noi elemente și în ceea ce privește funcționarea organizațiilor care lucrează cu voluntari. Astfel, ele sunt obligate să includă dispoziții explicite privind implicarea voluntarilor și modul în care activitatea acestora este administrată în conținutul statutului său sau al regulilor interne de organizare și funcționare, inclusiv condițiile în care organizația poate refuza din diferite motive cooperarea cu un voluntar.

Legea nr. 78/2014 conține elemente noi importante privind solicitarea faptului că susținerea voluntariatului de către administrația publică locală nu ar trebui să reprezinte un mijloc de reducere a costurilor, indicând întâlnirile anuale ale autorităților administrației publice locale cu reprezentanții organizațiilor locale care utilizează voluntari în vederea organizării unei cooperări eficiente și implicării administrației publice locale în promovarea și susținerea Zilei Internaționale a Voluntarilor pe 5 decembrie.

Dacă erau în conformitate cu legislația anterioară, voluntarii aveau dreptul la un "certificat nominal care recunoștea activitatea de voluntariat și experiența și abilitățile dobândite", o dispoziție care a fost aplicată foarte diferit în absența unor norme metodologice detaliate sau a unui model acceptat ca o bună practică și promovată de organizațiile care lucrează cu voluntari, Legea nr. 78/2014 face progrese reale în vederea recunoașterii experienței dobândite prin intermediul voluntariatului. Acest salt de calitate este prevăzut în articolul 10 alineatul (2) din lege, și anume că voluntariatul poate fi considerat drept *"experiență profesională și/sau de specialitate, dacă se realizează în domeniul studiilor"*, care va determina o alegere mai strategică a oportunităților de implicare a tinerilor care se implică în diferite profesii.

DAP Voluntar – Dialog, Actiune si Profesionalism in promovarea de catre ONG-uri a voluntariatului in interesul copilului

Cod SMIS: 111320. Proiect cofinanțat din fonduri europene prin Programul Operațional Capacitate Administrativă. De asemenea, o altă prevedere a actului legislativ analizat se referă la concursurile organizate de instituțiile publice, adică angajatori, persoane fizice sau juridice, din sectorul privat, în care doi sau mai mulți candidați obțin scoruri egale și pot decide între cele două prin acordarea de scoruri suplimentare pentru îndeplinirea activităților de voluntariat.

În plus, Legea nr. 78/2014 definește mai exact conținutul certificatului, denumit acum *certificatul de voluntariat*, care include identificatorii unici (cum ar fi numărul de identificare al certificatului și corespondența acestuia cu numărul contractului de voluntariat), transformând un astfel de certificat de voluntariat într-un instrument care poate juca un rol mai important pentru recunoașterea activității de voluntariat ca experiență profesională și/sau specializată, iar procedura de eliberare a acesteia a devenit mai importantă în acest context.

La rândul său, contractul voluntar, dincolo de faptul că încheierea acestuia devine obligatorie, are un conținut mult mai clar definit în noua lege, cu drepturi și îndatoriri clar definite atât pentru voluntar, cât și pentru organizația gazdă. Legea impune ca contractul de voluntariat să fie însoțit de alte două instrumente noi, *fișa de voluntariat* și *fișa de protecție a voluntarilor*. Fișa voluntarilor este un document care introduce detalii privind sarcinile și responsabilitățile voluntarului, iar fișa de protecție a voluntarilor este un document care ar trebui să ofere aspecte legate de sănătate și siguranță în timpul muncii.

Noua lege extinde categoriile de personal care nu au putut aplica dispozițiile, inclusiv personalul serviciilor de urgență stabilite prin lege și persoanele cărora li se aplică prevederile legale referitoare la serviciul militar pe bază de voluntariat.

Regulamentul privind standardele de calitate

Nu există reglementări specifice privind standardele de calitate a voluntariatului tinerilor sau a voluntariatului în general. Contractele de voluntariat reglementate de Legea Privind Voluntariatul reglementează drepturile și obligațiile minime ale instituției / organizației gazdă și ale voluntarului, însă nu există alte mecanisme în afara legii care să asigure calitatea muncii voluntare și a relației cu gazda organizației.

Grupuri țintă

Nu există documente oficiale care să identifice grupuri țintă specifice în cadrul populației tinere a căror participare la activități de voluntariat va fi favorizată, cu excepția Strategiei Pentru Tineret.

Grupurile țintă pentru măsurile de politică privind voluntariatul tinerilor, identificate de Strategia Pentru Tineret, sunt:

- tinerii implicați în ONG,

DAP Voluntar – Dialog, Actiune si Profesionalism in promovarea de catre ONG-uri a voluntariatului in interesul copilului

Cod SMIS: 111320. Proiect cofinanțat din fonduri europene prin Programul Operațional Capacitate Administrativă

- voluntarii și tinerii care au dezvoltat competențe în afara formelor recunoscute de educație și au nevoie de recunoașterea competențelor lor.

Centrul de Resurse și Informare
pentru Profesiuni Sociale C.R.I.P.S.